

REPUBLIKA E KOSOVËS - REPUBLIKA KOSOVO - REPUBLIC OF KOSOVO

**GJYKATA KUSHTETUESE
USTAVNI SUD
CONSTITUTIONAL COURT**

Priština, 7. oktobra 2024.godine
Br. ref.: RK 2548/24

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI81/23

Podnosilac

Pjetër Boçi

**Ocena ustavnosti presude Pml. br. 465/22
od 6. decembra 2022. godine Vrhovnog suda Kosova**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Gresa Caka-Nimani, predsednica
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sutkinja
Bajram Ljatifi, sudija
Safet Hoxha, sudija
Radomir Laban, sudija
Remzije Istrefi-Peci, sutkinja
Nexhmi Rexhepi, sudija
Enver Peci, sudija i
Jeton Bytyqi, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podneo Pjetër Boçi, sa prebivalištem u opštini Prizren (u daljem tekstu: podnosilac zahteva).

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava presudu [Pml. br. 465/22] Vrhovnog suda Kosova (u daljem tekstu: Vrhovni sud) od 6. decembra 2022. godine u vezi sa rešenjem [N. br. 913/2022] Apelacionog suda Kosova (u daljem tekstu: Apelacioni sud) od 2. septembra 2022. godine i rešenjem [PK. br. 88/2022] Osnovnog suda u Prizrenu, Odeljenje za teška krivična dela (u daljem tekstu: Osnovni sud) od 1. jula 2022. godine.
3. Podnosilac zahteva je osporenu odluku primio dana 20. decembra 2023. godine.

Predmetna stvar

4. Predmetna stvar je ocena ustavnosti osporene presude, kojom su podnosiocu zahteva navodno povređena njegova osnovna prava i slobode zagarantovane članovima 3. [Jednakost pred zakonom] i 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav) u vezi sa članom 6. (Pravo na pravično suđenje) Evropske konvencije o ljudskim pravima (u daljem tekstu: EKLJP).

Pravni osnov

5. Zahtev je zasnovan na stavovima 1. i 7. člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, članovima 22. (Procesuiranje podnesaka) i 47. (Individualni zahtevi) Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 25. (Podnošenje zahteva i odgovora) Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo br. 01/2023 (u daljem tekstu: Poslovnik).
6. Dana 7. jula 2023. godine, Poslovnik o radu Ustavnog suda Republike Kosovo br. 01/2023, objavljen je u Službenom listu Republike Kosovo i stupio je na snagu 15 (petnaest) dana nakon njegovog objavljivanja. Shodno tome, prilikom razmatranja zahteva, Ustavni sud se poziva na odredbe gore navedenog Poslovnika. S tim u vezi, shodno pravilu 78. (Prelazne odredbe) Poslovnika o radu br. 01/2023, izuzetno će se pojedine odredbe Poslovnika o radu br. 01/2018, nastaviti da se primenjuju na predmete koji su registrovani u Sudu pre njegovog stavljanja van snage, samo ukoliko su i u meri u kojoj su povoljnije za stranke.

Postupak pred Ustavnim sudom

7. Dana 13. aprila 2023. godine, podnosilac je podneo svoj zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
8. Dana 3. maja 2023. godine, predsednica Suda je odlukom [br. GJR. KI. 81/23] imenovala sudiju Nexhmija Rexhepija za sudiju izvestioca, dok je odlukom [br. KSH. KI. 81/23] imenovala Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Selvete Gërzhaliu-Krasniqi (predsedavajuća), Safet Hoxha i Remzije Istrefi-Peci (članovi).
9. Dana 5. maja 2023. godine, Sud je obavestio podnosioca o registraciji zahteva. Istog dana je i Vrhovnom sudu poslata kopija zahteva.
10. Dana 11. marta 2024. godine, sudija Jeton Bytyqi je položio zakletvu pred predsednicom Republike Kosovo i tom prilikom otpočeo svoj mandat u Sudu.
11. Dana 4. septembra 2024. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo preliminarni izveštaj koji je predložio sudija izvestilac i odlučilo da odloži razmatranje zahteva za jednu od narednih sednica nakon dodatnih dopuna.

12. Dana 5. septembra 2024. godine, Sud je obavestio Osnovni sud o registraciji zahteva, kome je zatražio da Sudu dostavi povratnicu koja dokazuje kada je podnosilac zahteva primio osporeno rešenje.
13. Osnovni sud je istog dana dostavio Sudu traženu povratnicu.
14. Dana 24. septembra 2024. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i jednoglasno iznelo Sudu preporuku o neprihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

15. Iz spisa predmeta proizilazi da je podnosilac zahteva bio osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 7 (sedam) meseci za krivično delo "Primanje mita" iz stava 1. člana 343. Zakonika br. 04/L-082 krivičnog zakonika (u daljem tekstu: KZRK) presudom [P. br. 206/2015] od 7. decembra 2016. godine, koja je postala pravosnažna 15. septembra 2017. godine i da je bio oslobođen optužbe za krivično delo "Razmena usluga" iz stava 1. člana 345. KZRK-a, kao i da je za krivično delo "Falsifikovanje isprava" iz stava 3. člana 332. KZRK-a bila odbijena optužba.
16. Podnosilac zahteva u vezi sa ovim krivičnim predmetom podnosi zahtev Sudu po četiri put. Ranije je podnosilac podneo zahteve KI76/18, KI21/19 i KI86/22. Nakon podnošenja trenutnog zahteva, podnosilac zahteva je podneo Sudu još jedan zahtev koji je registrovan pod brojem KI143/23. U svom prvom zahtevu, KI76/18, podnosilac zahteva je osporio presudu [PML. br. 279/2017] Vrhovnog suda od 26. marta 2018. godine i rešenje [PN. br. 462/2018] Apelacionog suda od 28. maja 2018. godine. Taj zahtev je Sud proglasio neprihvatljivim svojim rešenjem od 22. novembra 2018. godine, nakon što je analizirao navode koji su se odnosili na (i) podizanje optužnice bez pravnog osnova, (ii) primenu krivičnih odredbi koje se odnose na definisanje pojma "službeno lice" i (iii) ponavljanje krivičnog postupka. Svojim drugim zahtevom, KI21/19, podnosilac zahteva je tražio tumačenje relevantnog zakonodavstva u vezi sa definisanjem "službenog položaja" u vezi sa kojim je Sud odlučio rešenjem o neprihvatljivosti od 27. maja 2019. godine, nakon što je utvrdio da isti nije ovlašćena strana za podnošenje takvog zahteva Sudu. Svojim trećim zahtevom KI86/22, podnosilac zahteva je osporio presudu [Pml. br. 151/2022] Vrhovnog suda od 14. aprila 2022. godine u vezi sa rešenjem [PN. br. 1206/2021] Apelacionog suda od 8. decembra 2021. godine i presudom [PK. br. 132/21] Osnovnog suda od 8. oktobra 2021. godine. Sud je taj zahtev proglasio neprihvatljivim svojim rešenjem od 23. maja 2023. godine, nakon što je analizirao navode koji se odnose na (i) povredu člana 24. [Jednakost pred zakonom] Ustava i odlučio da su isti "nepotkrepljeni i neobrazloženi" i samim tim neprihvatljivi kao očigledno neosnovani; (ii) nepravilnost sudskog postupka povodom II-drugog zahteva za ponavljanje krivičnog postupka i odlučio da su isti neblagovremeni u skladu sa članom 49. Zakona i pravilom 34 (1) (c) Poslovnika; i (iii) nepravilnost sudskog postupka povodom III-trećeg zahteva za ponavljanje krivičnog postupka i odlučio da isti nisu *ratione materiae* u skladu sa Ustavom.
17. S obzirom na to da su zahtevi za ponavljanje krivičnog postupka koji su podneti protiv pravosnažne presude [P. br. 206/2015] Osnovnog suda u Prizrenu od 7. decembra 2016. godine, predmet razmatranja i u trenutnom zahtevu KI81/23, Sud će sažeto prikazati činjenice u slučajevima KI76/18 i KI86/22, kojima su razmotreni I (prvi), II (drugi) i III (treći) zahtev podnosioca zahteva za ponavljanje krivičnog postupka, okončanog gore navedenom presudom Osnovnog suda.

I. Kratak pregled činjenica u slučajevima KI76/18 i KI86/22 povodom zahteva za ponavljanje krivičnog postupka

***I-prvi* zahtev za ponavljanje krivičnog postupka koji je tretiran zahtevom KI76/18**

18. Dana 31. decembra 2017. godine, podnosilac zahteva je podneo Osnovnom sudu zahtev za ponavljanje krivičnog postupka protiv konačne presude tog suda [P. br. 206/2015] od 7. decembra 2016. godine, zbog pribavljanja novih dokaza. Dana 10. maja 2018. godine, Osnovni sud je rešenjem [PK. br. 157/2017] odbacio zahtev za ponavljanje krivičnog postupka, uz konstataciju da nema novih dokaza za usvajanje takvog zahteva. Podnosilac zahteva je protiv tog rešenja izjavio žalbu Apelacionom sudu, koji je 28. maja 2018. godine, doneo rešenje [PN. br. 462/2018], kojim je odbio, kao neosnovanu, žalbu podnosioca zahteva i potvrdio rešenje [PK. br. 157/2017] Osnovnog suda od 10. maja 2018. godine, sa obrazloženjem da nisu ispunjeni zakonski uslovi za ponavljanje krivičnog postupka, kako je pravilno utvrdio prvostepeni sud.
19. Rešenje Apelacionog suda, kojim je odbijen I-prvi zahtev za ponavljanje krivičnog postupka, podnosilac zahteva je osporio pred Ustavnim sudom, koji je rešenjem od 22. novembra 2018. godine, utvrdio da zahtev u ovom delu nije bio *ratione materiae* u skladu sa Ustavom.

***II-drugi* zahtev za ponavljanje krivičnog postupka**

20. Dana 10. marta 2021. godine, podnosilac zahteva je po drugi put podneo zahtev za ponavljanje krivičnog postupka okončanog presudom [P. br. 206/15] Osnovnog suda od 7. decembra 2016. godine, navodeći da je nakon izdržavanja kazne otkrio da u vezi sa njegovim krivičnim predmetom postoje novi dokazi koji nisu bili poznati u toku redovnog krivičnog postupka, naglašavajući da je osuđen za krivično delo koje nije postojalo u krivičnom zakonodavstvu.
21. Dana 19. aprila 2021. godine, Osnovni sud je rešenjem [PK. br. 36/2021], odbacio, kao neblagovremen, zahtev podnosioca zahteva za ponavljanje krivičnog postupka, a to rešenje je Apelacioni sud, povodom žalbe podnosioca zahteva, vratio na ponovno odlučivanje rešenjem [PN. br. 511/21] od 4. juna 2021. godine.
22. Dana 25. juna 2021. godine, Osnovni sud je u ponovljenom postupku doneo rešenje [PK. br. 36/2021], kojim je odbacio podnosiočev zahtev za ponavljanje krivičnog postupka okončanog presudom [P. br. 206/2015] Osnovnog suda od 7. decembra 2016. godine, sa obrazloženjem da nisu ispunjeni zakonski uslovi za usvajanje takvog zahteva. Ovo rešenje Osnovnog suda potvrdili su Apelacioni sud, koji je rešenjem [PN. br. 653/2021] od 30. jula 2021. godine, odbio žalbu podnosioca zahteva, kao i Vrhovni sud koji je rešenjem [Pml. br. 370/2021] od 4. novembra 2021. godine, odbio podnosiočev zahtev za zaštitu zakonitosti.

***III-treći* zahtev za ponavljanje krivičnog postupka**

23. Podnosilac zahteva je još pre okončanja postupka u trećem stepenu povodom drugog zahteva za ponavljanje krivičnog postupka, podneo treći zahtev za ponavljanje krivičnog postupka koji je okončan pravosnažnom presudom [P. br. 206/2015] Osnovnog suda od 7. decembra 2016. godine, ponovo uz tvrdnju da postoje novi dokazi za drugačije odlučivanje o predmetu.

24. Dana 8. oktobra 2021. godine, Osnovni sud je rešenjem [PK. br. 132/21] odbacio, kao neosnovan, podnosioc̄ev zahtev za ponavljanje krivičnog postupka okončanog pravosnažnom presudom Osnovnog suda od 7. decembra 2016. godine, sa obrazloženjem da se ne radi o novim dokazima na osnovu kojih bi se dozvolilo ponavljanje krivičnog postupka. Ovo rešenje Osnovnog suda potvrdili su i Apelacioni sud, koji je rešenjem [PN. br. 1206/2021] od 8. decembra 2021. godine, odbio žalbu podnosioca zahteva, kao i Vrhovni sud, koji je presudom [Pml. br. 151/2022] od 14. aprila 2022. godine, odbio podnosioc̄ev zahtev za zaštitu zakonitosti.
25. Rešenja Vrhovnog suda kojima su odbijeni II i III zahtev za ponavljanje krivičnog postupka, podnosilac zahteva je osporio pred Ustavnim sudom, koji je rešenjem od 23. maja 2023. godine, utvrdio da je II zahtev za ponavljanje krivičnog postupka neblagovremen u skladu sa članom 49. Zakona i pravilom 34 (1) (c) Poslovnika; i da III treći zahtev za ponavljanje krivičnog postupka nije bio *ratione materiae* u skladu sa Ustavom.

II. Pregled činjenica iz trenutnog zahteva KI81/23

IV-četvrti zahtev za ponavljanje krivičnog postupka

26. Iz sudskih odluka proizilazi da je podnosilac zahteva, dana 23. maja 2022. godine, podneo Osnovnom sudu zahtev za ponavljanje krivičnog postupka protiv pravosnažne presude tog suda [P. br. 206/2015] od 7. decembra 2016. godine, zbog pojavljivanja novih dokaza, odnosno Pravnog mišljenja [br. 530/2016] Vrhovnog suda (u daljem tekstu: Pravno mišljenje Vrhovnog suda) od 29. septembra 2016. godine.
27. Dana 1. jula 2022. godine, Osnovni sud je rešenjem [PK. br. 88/2022] odbacio, kao neosnovan, podnosioc̄ev zahtev za ponavljanje krivičnog postupka okončanog pravosnažnom presudom tog suda [P. br. 206/2015] od 7. decembra 2016. godine, sa obrazloženjem da ne postoje zakonski uslovi za usvajanje zahteva.
28. Osnovni sud je u vezi sa primenom Pravnog mišljenja Vrhovnog suda obrazložio sledeće: “[...] povodom navoda da *Pravno mišljenje Vrhovnog suda Kosova od 29.06.2016. godine nije primenjeno od strane Osnovnog tužilaštva u Prizrenu i da je optužnica podignuta otprilike tri godine nakon gašenja jedne tačke prethodne optužnice, a koje pravno mišljenje nije primenjeno ni od strane Osnovnog suda, po oceni pretresnog veća, osuđeni je jednostavno nezadovoljan ishodom postupka od strane Osnovnog tužilaštva i suda, a njegovo nezadovoljstvo samo po sebi ne može da pokrene argumentovanu i utemeljenu tvrdnju o ponavljanju postupka jer iste ne mogu biti predmet razmatranja za ponavljanje postupka, iste su konzumirane u fazi suđenja i bile su predmet razmatranja od strane Apelacionog suda Kosova i Vrhovnog suda Kosova, i s tim u vezi sud podseća da su uslovi za ponavljanje postupka taksativno utvrđeni, pa se isti ne mogu proširiti kao u zahtevu koji je podneo osuđeni*”.
29. Iz sudskih odluka iz predmeta proizilazi da je podnosilac zahteva, dana 1. jula 2022. godine, izjavio žalbu Apelacionom sudu protiv rešenja [PK. br. 88/2022] Osnovnog suda od 1. jula 2022. godine, zbog (i) bitne povrede odredaba krivičnog postupka i pogrešne primene KZRK-a; (ii) pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i zloupotrebe službene dužnosti usled falsifikovanja službenih isprava promenom njihovih podataka radi stvaranja elemenata krivičnog dela, sa predlogom da Apelacioni sud preinači ili poništi u celosti ožalbena rešenja.

30. Dana 2. septembra 2022. godine, Apelacioni sud je rešenjem [N. br. 913/2022] odbio, kao neosnovanu, žalbu podnosioca zahteva. Povodom navoda podnosioca zahteva da Tužilaštvo i Osnovni sud nisu primenili Pravno mišljenje Vrhovnog suda, isti je naveo sledeće: “[...] *veće ovog suda, isto kao i prvostepeni sud, nalazi da isti navodi nisu bili predmet razmatranja ovog zahteva i da su isti konzumirani u fazi suđenja i bili su predmet razmatranja i potvrđeni su u prethodnim postupcima od strane Apelacionog suda i Vrhovnog suda, u tom smislu*”.
31. Iz sudskih odluka u predmetu proizilazi da je podnosilac zahteva neutvrđenog datuma podneo zahtev za zaštitu zakonitosti protiv rešenja [N. br. 913/2022] Apelacionog suda od 2. septembra 2022. godine.
32. Dana 6. decembra 2022. godine, Vrhovni sud je presudom [Pml. br. 465/2022] odbio zahtev za zaštitu zakonitosti sa sledećim obrazloženjem: “*Neosnovani su navodi osuđenog da je prvostepeni sud propustio da donese rešenje zbog toga što u sudskom veću nije učestvovala sudija [V.B]. Iz spisa predmeta i osporenog rešenja proizilazi da je u pretresnom veću prilikom donošenja rešenja učestvovala sudija [V.B], zbog čega po oceni ovog suda ovaj navod osuđenog ne stoji.*
[...]
Što se pak tiče navoda osuđenog da tužilaštvo i sud nisu primenili "Pravno mišljenje" Vrhovnog suda od 29.06.2016. godine, ovaj sud, isto kao i nižestepeni sudovi, nalazi da isti navodi nisu predmet razmatranja ovog zahteva i da su isti konzumirani u fazi suđenja i da su bili predmet razmatranja i utvrđeni u ranijim postupcima od strane Apelacionog suda i Vrhovnog suda u tom smislu”.
33. Iz sudskih odluka u predmetu proizilazi da je podnosilac zahteva, dana 6. februara 2023. godine, izjavio žalbu protiv predsednice Osnovnog suda u Prizrenu, Sh.E., zbog njenog odlučivanja u slučaju postupka za razmatranje zahteva za ponavljanje krivičnog postupka okončanog pravosnažnom presudom.
34. Iz sudskih odluka u predmetu proizilazi da je podnosilac zahteva, dana 14. februara 2023. godine, izjavio žalbu protiv sudije Apelacionog suda, S.Ç., zbog njegovog odlučivanja u predmetu [P. br. 206/2015] i [PPN/1. br. 19/2022] Osnovnog suda u Prizrenu, dok je radio u tom sudu.
35. Dana 9. marta 2023. godine, Apelacioni sud je rešenjem [ADGJA. br. 01/2023], odbio, kao neosnovanu, žalbu podnosioca zahteva sa sledećim obrazloženjem: “[...] *u trenutnim okolnostima predmeta nema osnova za pokretanje disciplinske istrage u vezi sa odlučivanjem o predmetu podnosioca žalbe, pošto ispitanim dokazima nije dokazano da je sudija S.Ç svojim radnjama ili ponašanjem u ovom predmetu učinio eventualne povrede Etičkog kodeksa ponašanja sudija. Inače, za profesionalni rad sudije ili veća, nadležna za profesionalnu ocenu je Komisija za vrednovanje učinka sudija, koja deluje u okviru Sudskog saveta Republike Kosovo, koji ima zadatak da ocenjuje učinak za sve sudije Republike Kosovo*”.
36. Dana 14. marta 2023. godine, vršilac dužnosti predsednika Vrhovnog suda je rešenjem [GJS-2023-005] odbio, kao neosnovanu, žalbu podnosioca zahteva protiv predsednice Osnovnog suda u Prizrenu, Sh.S., uz sledeće obrazloženje: “*Kao nadležni organ, nakon razmatranja žalbe i priloženih dokaza, ocenjujem da je žalba u konkretnom slučaju očigledno neozbiljna. To stoga što se uglavnom odnosi na proces odlučivanja sudija Osnovnog suda u Prizrenu, prvo u krivičnom postupku koji je vođen protiv njega i koji je rezultirao presudom kojom je oglašen krivim i koja je postala pravosnažna, a zatim odlukom koju je doneo povodom zahteva za ponavljanje krivičnog postupka*”.

Navodi podnosioca zahteva

37. Podnosilac zahteva navodi da je osporena presuda doneta uz povredu njegovih ustavnih prava i sloboda, konkretno člana 3. [Jednakost pred zakonom] i člana 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava u vezi sa članom 6. (Pravo na pravično suđenje) EKLJP.
38. Podnosilac zahteva pred Sudom, između ostalog, navodi sledeće: “Poštovani Ustavni sude, u obrazloženjima redovnih sudova R. Kosovo, iz dana u dan cveta organizovani kriminal, gde ne postoji nijedan pravni dokaz koji potvrđuje moju krivicu. S druge strane, svi dokazi koje sam pružio, ubedljivo argumentuju moju nevinost, pogledajte dokaze:
- Dokaz koji je izdala Komisija za zakone Republike Kosovo, prema kosovskim sudijama ne predstavlja dokaz!
 - Dokument koji je izdalo Ministarstvo pravde Kosova, prema kosovskim sudijama ne predstavlja dokaz!
 - Dostavna lista Ministarstva infrastrukture ne predstavlja dokaz, prema redovnim sudovima Kosova,
 - Pravno mišljenje Vrhovnog suda od 29.09.2016. godine o rokovima za podizanje optužnice prema redovnim sudovima ne predstavlja dokaz!
 - Falsifikovanje službenih isprava o izvršenju krivičnog dela donošenjem nezakonitih presuda ne predstavlja dokaz! [...]”.
39. Povodom navoda o povredi člana 31. Ustava, podnosilac zahteva izjavljuje: “Ovo je na početku došlo kao rezultat nekompetentnosti sudskog veća, a zatim je imajući privilegiju kao potpredsednik suda u Prizrenu i član SSK-a uspeo da manipuliše i drugim instancama pravosuđa, što se vidi i po pravosnažnoj presudi, koji je uspeo da manipuliše i njenim obrazloženjem, da sam ja navodno bio ovlašćen od strane resornog ministarstva, ali gde su ovlašćenja poštovani sude?”.
40. Povodom navoda o povredi člana 3. Ustava, podnosilac zahteva naglašava: “Ja nisam tretiran kao ostali državljani R. Kosovo. Vidi Pravno mišljenje Vrhovnog suda koji je sam doneo ovu pravnu odluku i ne primenjuje je na mene”.

Relevantne odredbe Zakona i Poslovnika

USTAV REPUBLIKE KOSOVO

Član 3.

[Jednakost pred zakonom]

- “1. Republika Kosovo je multietničko društvo, koje se sastoji od Albanaca i ostalih zajednica, kojom se upravlja na demokratski način, poštujući vladavinu zakona, preko zakonodavnih, izvršnih i pravosudnih institucija.
2. Sprovođenje javne vlasti u Republici Kosovo se zasniva na načelu jednakosti svih građana pred zakonom i poštovanju međunarodno priznatih prava i osnovnih sloboda, kao i zaštiti prava i učešća svih zajednica i njihovih pripadnika”.

Član 24.

[Jednakost pred zakonom]

- “1. Pred zakonom su svi jednaki. Svako ima pravo na jednaku zakonsku zaštitu, bez diskriminacije.
2. Niko se ne sme diskriminisati na osnovu rase, boje, pola, jezika, veroispovesti, političkog ili nekog drugog uverenja, nacionalnog ili društvenog porekla, veze sa

nekom zajednicom, imovine, ekonomskog ili socijalnog stanja, seksualnog opredeljenja, rođenja, ograničene sposobnosti ili nekog drugog ličnog statusa.

3. Načelo jednakosti pred zakonom ne sprečava sprovođenje i usvajanje privremenih mera, neophodnih za zaštitu i napredak prava pojedinaca i grupa koje nisu jednake. Takve mere se mogu sprovesti samo do ostvarenja cilja radi kojeg su uspostavljene”.

Član 31.

[Pravo na pravično i nepristrasno suđenje]

“1. Svakom se garantuje jednaka zaštita prava pred sudom, ostalim državnim organima i nosiocima javnih.

2. Svako ima pravo na javno, nepristrasno i pravično razmatranje odluka o pravima i obavezama ili za bilo koje krivično gonjenje koje je pokrenuto protiv njega/nje, u razumnom roku, od strane nezavisnog i nepristrasnog, zakonom ustanovljenog, suda.

3. Suđenje je javno, osim u slučajevima kada sud, iz posebnih razloga, smatra da je isključivanje štampe ili javnosti, u korist pravde, ako bi njihovo prisustvo moglo naškoditi javnom redu ili nacionalnoj sigurnosti, interesima maloletnika, ili zaštiti privatnog života stranaka u postupku, na zakonom propisan način.

4. Svako ko je optužen za krivično delo ima pravo da ispituje prisutne svedoke i da zahteva obavezno pojavljivanje svedoka, veštaka i ostalih lica, koja mogu razjasniti činjenice.

5. Svako ko je optužen za krivično delo će se smatrati nevinim, sve dok se ne dokaže njegova/njena krivica, u saglasnosti sa zakonom.

6. Besplatna pravna pomoć će se omogućiti svim licima koja za to nemaju dovoljno sredstava, ako je takva pomoć neophodna za obezbeđivanje efikasnog pristupa pravdi.

7. Sudski postupci koji se odnose na maloletnike se regulišu zakonom, poštujući posebne uredbe i procedure za maloletnike”.

EVROPSKA KONVENCIJA O LJUDSKIM PRAVIMA

Član 6.

(Pravo na pravično suđenje)

“1. Svako, tokom odlučivanja o njegovim građanskim pravima i obavezama ili o krivičnoj optužbi protiv njega, ima pravo na pravičnu i javnu raspravu u razumnom roku pred nezavisnim i nepristrasnim sudom, obrazovanim na osnovu zakona. Presuda se izriče javno, ali se štampa i javnost mogu isključiti s celog ili s dela suđenja u interesu morala, javnog reda ili nacionalne bezbednosti u demokratskom društvu, kada to zahtevaju interesi maloletnika ili zaštita privatnog života stranaka, ili u meri koja je, po mišljenju suda, nužno potrebna u posebnim okolnostima kada bi javnost mogla da naškodi interesima pravde. [...]”

PRIVREMENI KRIVIČNI ZAKON KOSOVA (Objavljen 6. jula 2003. godine)

Član 343.

(Primanje mita)

“(1) Službeno lice koje zatraži ili primi poklon ili neku drugu korist za sebe ili neko drugo lice ili koje primi obećanje poklona ili neke druge koristi da bi u okviru svog ovlašćenja obavilo neku službenu ili drugu radnju koju ne bi trebalo da obavi, ili

da ne bi obavilo neku službenu ili drugu radnju koju bi inače trebalo ili moglo da obavi, biće kažnjeno zatvorom od šest meseci do pet godina.

(2) Službeno lice koje zatraži ili primi poklon ili neku drugu korist za sebe ili neko drugo lice ili koje primi obećanje poklona ili neke druge koristi da bi u okviru svog ovlašćenja obavilo neku službenu ili drugu radnju koju je trebalo da obavi, ili da ne bi obavilo neku službenu odnosno drugu radnju koju i ne sme da obavi, biće kažnjeno zatvorom od tri meseca do tri godine.

(3) Službeno lice koje, posle obavljanja odnosno neobavljanja neke službene ili druge radnje opisane u stavu 1 i 2 ovog Člana, zatraži ili primi poklon ili neku drugu korist za sebe ili neko drugo lice u vezi sa datim obavljanjem odnosno neobavljanjem biće kažnjeno novčanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.

(4) Primljeni poklon ili neka druga korist biće oduzeti”.

Član 345. (Razmena usluga)

“1. Ko god zatraži, dobije ili prihvati ponudu ili obećanje bilo kakve nepropisne prednosti, za sebe ili drugog u razmenu za vršenje nepropisnog uticaja od strane izvršioca na donošenje odluka nekog službenog lica bez obzira da li je uticaj bio izvršen ili bez obzira da li pretpostavljeni uticaj dovede do željenog rezultata biće kažnjen novčanom kaznom ili zatvorom do dve godine.

2. Ko god obeća, ponudi ili pruži, neposredno ili posredno, bilo kakvu nepropisnu prednost drugom licu koje tvrdi ili potvrdi da može da izvrši nepropisan uticaj na donošenje odluka nekog službenog lica bez obzira da li je uticaj bio izvršen ili bez obzira da li pretpostavljeni uticaj dovede do željenog rezultata biće kažnjen novčanom kaznom ili zatvorom do jedne godine”.

KRIVIČNI ZAKONIK Br. 06/L-074 REPUBLIKE KOSOVO

Član 309. (Prihvatanje mita u privatnom sektoru)

“1. Svako lice koje rukovodi ili radi u bilo kom svojstvu za subjekat u privatnom sektoru ili radi kao samozaposleno lice i koje na neposredan ili posredan način traži ili prima svaki nesrazmeran poklon za sebe ili za drugo lice da bi postupalo ili se uzdržalo od postupanja u suprotnosti sa svojom dužnošću ili funkcijom tokom ekonomskih, finansijskih ili trgovačkih aktivnosti, kazniće se novčano i kaznom zatvora u trajanju od šest (6) meseci do pet (5) godina.

2. Primljeni poklon ili nagrada biće oduzeti”.

ZAKONIK BR. 04/L-123 O KRIVIČNOM POSTUPKU REPUBLIKE KOSOVO

Član 418. (Vanredni pravni lekovi)

“1. Strana može zatražiti ponavljanje krivičnog postupka u roku od dve (2) godine od dana izricanja pravosnažne presude ili pravosnažnog rešenja kojom je obustavljen krivični postupak. Strana će podneti zahtev osnovnom sudu koji je izreko pravosnažnu presudu koji će dostaviti Vrhovnom sudu sve opravdane zahteve.

2. Strana može zatražiti vanredno ublažavanje kazne u bilo kom trenutku tokom odsluženja zatvorske kazne tokom poslednjih šest (6) meseci odsluženja zatvorske kazne. Strana će podneti zahtev osnovnom sudu koji je izreko pravosnažnu presudu koji će proslediti sve opravdane zahteve Vrhovnom sudu.

3. Protiv pravosnažne odluke ili pravosnažnog rešenja koje je doneto, strana može zatražiti zaštitu zakonitosti u roku od tri (3) meseca od dana njenog donošenja. Strana će podneti zahtev osnovnom sudu gde je pravosnažna presuda doneta, koji će proslediti opravdane zahteve Vrhovnom sudu”.

Član 423.
(Ponovno pokretanje krivičnog postupka obustavljenog pravosnažnom presudom)

“1. Krivični postupak završen pravosnažnom presudom može se ponoviti samo ako:

1.1. se dokaže da je presuda zasnovana na lažnoj ispravi ili na lažnom iskazu svedoka, veštaka ili tumača;

1.2. se dokaže da je do presude došlo usled krivičnog dela sudije, ili lica koje je preduzimalo dokazne radnje;

1.3. se iznosu nove činjenice ili se podnesu novi dokazi koji sami za sebe ili u vezi sa ranijim dokazima mogu dovesti do odbijanja optužbe, oslobađanja od optužbe ili do osude po blažim krivičnim odredbama;

1.4. ako je za isto delo više puta suđeno licu ili ako je više lica osuđeno za isto delo koje je moglo učiniti samo jedno lice, ili neka od njih; ili

1.5. ako se u slučaju osude za produženo krivično delo, ili za drugo krivično delo koje po zakonu obuhvata više istovrsnih ili raznovrsnih radnji iznesu nove činjenice ili podnesu novi dokazi koji ukazuju da nije učinilo radnju koja je obuhvaćena krivičnim delom iz osude, a postojanje ovih činjenica bi bitno uticalo na odmeravanje kazne.

2. Krivični postupak okončan pravosnažnom presudom može se ponoviti samo u korist okrivljenog lica, osim ako je dokazano da su okolnosti iz stava 1. podstav 1.1. i 1.2. ovog člana rezultat krivičnog dela koje je izvršilo okrivljeno lice ili lice koje deluje u njegovo ime protiv jednog svedoka, veštaka, tumača, državnog tužioca, sudije ili njihovih bližnjih, krivični postupak okončan pravosnažnom presudom može se ponoviti protiv okrivljenog lica. Ponavljanje krivičnog postupka protiv okrivljenog lica je dozvoljeno samo unutar roka od pet (5) godina od donošenja pravosnažne presude.

3. U slučajevima iz stava 1. podstav 1.1 i 1.2. ili stava 2. ovog člana pravosnažnom presudom mora se dokazati da su lica o kojima je reč proglašena krivim za krivična dela o kojima je reč. Ako se postupak protiv ovih lica ne može sprovesti zbog toga što su preminula ili zato što postoje okolnosti koje isključuju krivično gonjenje, činjenice iz stava 1. podstav. 1.1.. i 1.2. ili stava 2. ovog člana mogu se dokazati korišćenjem drugih dokaza”.

Član 426.
(Osnova i procedura za odbacivanje zahteva za pre razmatranje krivične procedure)

“1. Sud će rešenjem odbaciti zahtev za ponavljanje krivičnog postupka na osnovu zahteva ili prethodnog postupka ako:

1.1. je zahtev podnelo neovlašćeno lice;

1.2. nema zakonskih uslova za ponavljanje postupka;

1.3. su činjenice i dokazi na kojima se zahtev zasniva već bili izneseni u ranijem zahtevu za ponavljanje krivičnog postupka koji je pravosnažno odbijen;

1.4. činjenice i dokazi očigledno ne pružaju odgovarajuću osnovu za ponavljanje postupka; ili

1.5. podnosilac zahteva nije postupio u skladu sa odredbama člana 425. stava 2. ovog zakonika.

[...]"

Ocena prihvatljivosti zahteva

41. Sud prvo ocenjuje da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti koji su utvrđeni Ustavom i dalje precizirani Zakonom i Poslovníkom.
42. U tom smislu, Sud se najpre poziva na stavove 1 i 7 člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, kojim je utvrđeno:

Član 113.
[Jurisdikcija i ovlašćene strane]

"1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.

[...]

7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom".

43. Sud se dalje poziva na članove 47. [Individualni zahtevi], 48. [Tačnost podneska] i 49. [Rokovi] Zakona, kojima je utvrđeno:

Član 47.
[Individualni zahtevi]

*"1. Svaka osoba ima pravo da od Ustavnog suda zatraži pravnu zaštitu ukoliko smatra da njena Ustavom zagarantovana prava i slobode krši neki javni organ.
2. Osoba može da podnese pomenuti podnesak samo nakon što su iscrpljena sva ostala zakonom određena pravna sredstva".*

Član 48.
[Tačnost podneska]

"Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode su mu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori".

Član 49.
[Rokovi]

"Podnesak se podnosi u roku od 4 meseci. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku...".

44. Što se tiče ispunjenosti ovih uslova, Sud utvrđuje da je podnosilac zahteva: (i) ovlašćena strana; (ii) da osporava akt javnog organa, odnosno presudu [Pml. br. 465/22] Vrhovnog suda od 6. decembra 2022. godine u vezi sa rešenjem [N. br. 913/2022] Apelacionog suda od 2. septembra 2022. godine i rešenjem [PK. br. 88/2022] Osnovnog suda od 1. jula 2022. godine; (iii) da je tačno naveo prava i slobode za koje tvrdi da su mu povređeni; (iv) da je iscrpeo sva pravna sredstva propisana zakonom, kao i (v) da je podneo zahtev u zakonom određenom roku.
45. U okolnostima konkretnog slučaja, Sud mora da oceni ispunjenost uslova koji su utvrđeni tačkom b) stava (3) pravila 34. [Kriterijumi prihvatljivosti] Poslovníka, prema

kojoj Sud može da smatra zahtev neprihvatljivim ako isti nije *ratione materiae* u skladu sa Ustavom.

46. U tom kontekstu, Sud najpre podseća na sadržaj ovog pravila koje glasi:

(3) Sud može smatrati zahtev neprihvatljivim ako je ispunjen jedan od sledećih uslova:

[...]

(b) Zahtev nije ratione materiae u skladu sa Ustavom.

47. U ovom aspektu, i na početku, Sud podseća da su okolnosti konkretnog slučaja povezane sa osporenim presudom Vrhovnog suda, kojim je Vrhovni sud odbio zahtev za zaštitu zakonitosti u odnosu na odbijanje podnosiocovog zahteva za ponavljanje krivičnog postupka. Tokom 2016. godine, presudom Osnovnog suda koja je postala pravosnažna 2017. godine, podnosilac zahteva je osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 7 (sedam) meseci za krivično delo "Primanje mita" iz stava 1. člana 343. KZRK-a, oslobođen je optužbe za krivično delo "Razmena usluga" iz stava 1. člana 345. KZRK-a, dok je za krivično delo "Falsifikovanje isprava" iz stava 3. člana 332. KZRK-a optužba odbijena. Do podnošenja ovog zahteva Sudu, podnosilac zahteva je podneo ukupno 4 (četiri) zahteva za ponavljanje krivičnog postupka, uključujući i zahtev koji je predmet razmatranja u ovom predmetu, a koji zahtevi su odbijeni od strane redovnih sudova.
48. Što se tiče suštine žalbe podnosioca zahteva povodom navoda o povredi člana 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP, Sud podseća da podnosilac zahteva tvrdi da mu je povređeno pravo na pravično i nepristrasno suđenje iz razloga što, prema njegovim navodima, Vrhovni sud u svojoj presudi o odbijanju njegovog zahteva za zaštitu zakonitosti povodom odbijanja zahteva za ponavljanje krivičnog postupka, između ostalog, nije uzeo u obzir Pravno mišljenje Vrhovnog suda kao novi dokaz za usvajanje zahteva za ponavljanje krivičnog postupka. Pored toga, Sud ponavlja da isti tvrdi sledeće: "Ovo je na početku došlo kao rezultat nekompetentnosti sudskog veća, a zatim je imajući privilegiju kao potpredsednik suda u Prizrenu i član SSK-a uspeo da manipuliše i drugim instancama pravosuđa, što se vidi i po pravosnažnoj presudi, koji je uspeo da manipuliše i njenim obrazloženjem, da sam ja navodno bio ovlašćen od strane resornog ministarstva, ali gde su ovlašćenja poštovani sude?"
49. Sud ukazuje na to da redovni sudovi u postupku povodom zahteva za ponavljanje krivičnog postupku odlučuju isključivo o pitanju da li zahtev za ponavljanje krivičnog postupka ispunjava procesne uslove za njegovo usvajanje, a ne o "bilo kakvoj optužnici" podnosioca zahteva u smislu prava na pravično suđenje iz člana 31. Ustava i člana 6. EKLJP (vidi analogno tome, slučaj Suda: [KI63/21](#), podnosilac *Hysen Metahysa*, rešenje o neprihvatljivosti od 11. novembra 2021. godine, stav 72; i predmete ESLJP-a [Bochan protiv Ukrajine \(br. 2\)](#), br. 22251/08, presuda od 5. februara 2015. godine, stav 44 i [Moreira Ferreira protiv Portugalije \(br. 2\)](#), br. 19867/12, presuda od 11. jula 2017. godine, stavovi 60-61).
50. Pored toga, Sud podseća na sudsku praksu ESLJP-a koja utvrđuje da se član 6. EKLJP ne primenjuje na postupke za ponavljanje određenog predmeta, odnosno kada je lice čija kazna je postala pravosnažna, podnelo zahtev za preispitivanje svog slučaja i tokom tog postupka nije "optuženo za krivično delo" u smislu člana 6. Konvencije (vidi predmet ESLJP-a [Fischer protiv Austrije](#), br. 27569/02, odluka o prihvatljivosti predmeta od 6. maja 2003. godine).

51. Nadalje, Sud primećuje da su redovni sudovi, u vezi sa zahtevom za ponavljanje krivičnog postupka koji je podneo podnosilac zahteva, odlučili da se isti odbije.
52. Sud, uzimajući u obzir upravo ovaj navod podnosioca zahteva u kontekstu procesnih garancija iz člana 31. Ustava i člana 6. EKLJP, utvrđuje da se pomenuti sudski postupak na kome podnosilac zahteva zasniva svoje žalbene navode odnosio samo na ocenu ispunjenosti procesnih zahteva koje mora da ispuni zahtev za ponavljanje krivičnog postupka da bi bio prihvatljiv i da se samim tim predmet ponovo otvori za razmatranje i ocenu u ponovljenom postupku.
53. Prema tome, Sud, uzimajući u obzir sadržaj sudskog postupka na kome je podnosilac zahteva zasnovao svoje žalbene navode o povredi člana 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP, podseća na sudsku praksu ESLJP-a i svoju sudsku praksu, prema kojoj se član 31. Ustava i član 6. EKLJP ne primenjuju na zahteve za ponovno otvaranje ili ponavljanje postupka (vidi, analogno tome, slučajeve Suda [KI07/17](#), *Pashk Mirashi*, rešenje o neprihvatljivosti od 12. juna 2017. godine, stav 64; [KI80/15](#), [KI81/15](#) i [KI82/15](#), podnosilac *Rrahim Hoxha*, rešenje o neprihvatljivosti od 27. decembra 2016. godine, stav 31; [KI86/22](#), podnosilac *Pjetër Boçi*, rešenje o neprihvatljivosti od 25. maja 2022. godine, stav 77; [KI167/22](#), podnosilac *Fatos Kakeli*, rešenje o neprihvatljivosti od 23. marta 2023. godine, stav 63; [KI34/23](#), podnosilac *Veton Sylja*, rešenje o neprihvatljivosti od 29. avgusta 2023. godine, stav 52; vidi, takođe, predmete ESLJP-a, *inter alia*, [Oberschlick protiv Austrije](#), br. 23727/94, rešenje o neprihvatljivosti od 21. marta 1994. godine, [Dowsett protiv Ujedinjenog Kraljevstva](#), br. 8559/08, rešenje o neprihvatljivosti od 4. januara 2011. godine).
54. Shodno tome, Sud smatra da se navodi podnosioca zahteva koji se odnose na sudski postupak koji su sproveli sudovi povodom njegovog zahteva za ponavljanje postupka, proglašavaju neprihvatljivim zbog toga što su *ratione materiae* nespojivi sa Ustavom, kako je utvrđeno stavom 7. člana 113. Ustava i tačkom b) stava (3) pravila 34 Poslovnika.
55. Na kraju, Sud, takođe, razmatra da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti koji su utvrđeni u pravilu 34. [Kriterijumi prihvatljivosti] Poslovnika. Stav (2) pravila 34. Poslovnika utvrđuje uslove na osnovu kojih Sud može da razmotri zahtev, uključujući i uslov da zahtev nije očigledno neosnovan. Konkretno, tačka (d) stava 1. i stav 2. pravila 34. Poslovnika, utvrđuju sledeće:

"(1) Sud može smatrati zahtev prihvatljivim:

[...]

(d) ako zahtev tačno razjašnjava i adekvatno iznosi činjenice i navode o povredi ustavnih prava ili odredbi.

[...]

(2) Sud može smatrati zahtev neprihvatljivim ako je zahtev očigledno neosnovan kada podnosilac/teljka zahteva nije dovoljno dokazao/la i potkrepio/la svoju tvrdnju".

56. U tom kontekstu, Sud podseća da je podnosilac zahteva izneo i navod o povredi člana 3. Ustava, istakavši da: *"Ja nisam tretiran kao ostali državljani R. Kosovo. Vidi Pravno mišljenje Vrhovnog suda koji je sam doneo ovu pravnu odluku i ne primenjuje je na mene"*. S tim u vezi, Sud primećuje da se navod podnosioca zahteva u suštini odnosi na pravo zagarantovano članom 24. [Jednakost pred zakonom] Ustava. Međutim, povodom ovog navoda, Sud smatra da podnosilac zahteva nije dostavio nijedan dokaz koji bi mogao da dokaže da je tokom sudskog postupka zaista postojala diskriminacija, odnosno da je isti tretiran drugačije od neke druge stranke u istoj ili sličnoj situaciji i koja je mogla imati koristi od deljenja pravde pod istim uslovima, a to ne proizilazi ni iz spisa predmeta. Shodno tome, Sud zaključuje da navodi podnosioca zahteva o povredi

člana 3, odnosno člana 24. Ustava predstavljaju “nepotkrepljene ili neobrazložene” navode i da su samim tim neprihvatljivi kao očigledno neosnovani na ustavnim osnovama, kako je utvrđeno članom 48. Zakona i tačkom d) stava (1) i stavom (2) pravila 34. Poslovnika.

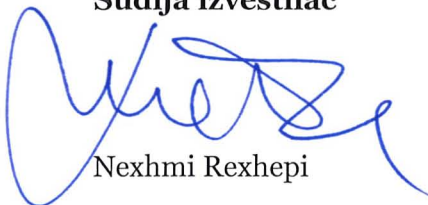
IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa stavom 7 člana 113. Ustava, članovima 20, 47. i 48. Zakona i u skladu sa tačkom d) stava (1) i stavom (2), tačkom b) stava (3) pravila 34, kao i tačkom b) stava (1) pravila 48. Poslovnika, dana 24. septembra 2024. godine:

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI, jednoglasno, zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovo rešenje stranama;
- III. DA OBJAVI ovo rešenje u Službenom listu Republike Kosovo, u skladu sa stavom 4. člana 20. Zakona; i
- IV. Ovo rešenje stupa na snagu danom objavljivanja u Službenom listu Republike Kosovo, u skladu sa stavom 5. člana 20. Zakona.

Sudija izvestilac

Nexhmi Rexhepi

Predsednica Ustavnog suda

Gresa Caka-Nimani